

Sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów z muzyki

Sposób oceniania w znaczący sposób wpływa na stosunek uczniów do przedmiotu, a co za tym idzie - także na efektywność procesu nauczania. Na lekcjach muzyki, która jako przedmiot artystyczny wymaga szczególnego podejścia do tej kwestii, ocena proponowana powinna przede wszystkim motywować ucznia do działania i rozwijania swoich umiejętności.

Ocenianie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych

Przy ocenianiu ucznia należy oddzielić jego postępy w **opanowywaniu wiedzy teoretycznej**, niewymagające aktywności muzycznej, od umiejętności śpiewu, gry na instrumentach i tworzenia muzyki. Znajomość elementów teorii i historii muzyki powinna być oceniana według jednakowych kryteriów dla całej klasy. Dotyczy to także umiejętności pisanie nut (z wyłączeniem dzieci z dysgrafią). Oceniając umiejętności i wiedzę teoretyczną, można zachęcić do aktywnego muzykowania, na przykład podwyższając ocenę za poprawne zapisanie rytmu ćwiczenia, jeśli uczeń potrafi wykonać zapisane wartości rytmiczne.

W celu sprawdzenia wiedzy muzycznej nauczyciel wykorzystuje:

- **ćwiczenia utrwalające** – dają możliwość określenia stopnia opanowania przez uczniów omówionych zagadnień
- **ćwiczenia jako sprawdziany** – niektóre zadania (np. krzyżówki, quizy) nadają się do szybkiego sprawdzenia wiadomości. Uczniowie chętnie uczestniczą w tego rodzaju „sprawdzianach”. Nauczyciel natomiast nie traci cennego czasu przeznaczonego na zajęcia.

Umiejętności praktyczne muszą być oceniane w kontekście predyspozycji muzycznych dziecka. W tym przypadku ewaluacja nie może wynikać z bezwzględnej skali osiągnięć. Każdy uczeń powinien mieć możliwość uzyskania oceny bardzo dobrej, jeśli tylko będzie zaangażowany i staranny. Duże trudności sprawia ocena postępów w sytuacji, kiedy dziecko musi pokonywać bariery psychiczne utrudniające aktywne muzykowanie. Dotyczy to przede wszystkim śpiewu.

Przy ocenianiu umiejętności praktycznych należy pamiętać o indywidualizowaniu poszczególnych ocen. Nie powinno się porównywać uczniów między sobą, lecz efekty pracy każdego z nich w stosunku do jego możliwości.

Najtrudniejszym rodzajem muzycznej aktywności dzieci jest **twórczość**, dlatego przy jej ocenie należy zwracać uwagę na zaangażowanie oraz staranność uczniów. Należy im umożliwić szybkie osiągnięcie satysfakcji z rezultatu własnych wysiłków twórczych. Nie można także skąpić pochwał.

Relatywna, elastyczna i zindywidualizowana ocena z muzyki

Przy wystawianiu oceny z muzyki należy brać pod uwagę przede wszystkim wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Dlatego też stosuje się zindywidualizowanie skali ocen na podstawie dokładnego rozpoznania możliwości każdego z uczniów oraz obserwacji jego jednostkowego rozwoju.

Ocena powinna być więc relatywna, uzależniona od potencjału uczniów i prezentowanej przez nich postawy.

Wystawiając konkretną ocenę z muzyki, trzeba koniecznie pamiętać o tym, że jednym z podstawowych celów tego przedmiotu jest przygotowywanie uczniów do świadomego korzystania z dorobku rodzimej i światowej kultury muzycznej oraz aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu muzycznym kraju.

Przy ocenie uwzględnia się przede wszystkim zaangażowanie i wkład pracy, znajomość literatury muzycznej i związaną z tym wiedzę, a także umiejętność śpiewania i gry na instrumentach. Głośne czytanie nut oraz podawanie wiadomości z zakresu teorii i historii muzyki nie mogą stanowić podstawy do oceny ucznia.

Ocenie podlega:

- śpiew,
- gra (na instrumencie melodycznym, np. na flecie, dzwonkach lub flażolecie, oraz na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych),
- wypowiedzi ucznia na temat utworów muzycznych,
- działania twórcze,
- znajomość terminów i wiedza muzyczna,
- aktywność na lekcjach,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

Kryteria i zakres oceniania na lekcjach muzyki

Ocenę: celującą otrzymuje uczeń, który:

- prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- prawidłowo gra na różnych instrumentach melodycznych melodie z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór,
- potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego,
- posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą,
- bierze czynny udział w pracach szkolnego zespołu muzycznego lub chóru,
- jest bardzo aktywny muzycznie,
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki.

Ocenę: bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych większość melodii przewidzianych w programie nauczania,
- umie bezbłędnie wykonywać rytmy gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych,
- potrafi rytmizować teksty,
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- zna podstawowe terminy muzyczne omawiane w danej klasie,
- podaje nazwiska wybitnych kompozytorów z programu danej klasy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni i piosenki jednogłosowe,
- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym,
- wykonuje proste rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- rytmizuje łatwe teksty,
- zna podstawowe terminy muzyczne omawiane w danej klasie i wie, co one oznaczają,
- prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy lub zeszyt ćwiczeń.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania,
- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym niektóre melodie przewidziane w programie nauczania,
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- zna tylko niektóre terminy muzyczne,
- prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na instrumencie melodycznym gamę i kilka najprostszych utworów przewidzianych w programie nauczania,
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- myli terminy muzyczne,
- dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą,
- najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne - wykonuje z pomocą nauczyciela.

Ocenę niedostateczną – uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych, np. gdy, mimo usilnych starań nauczyciela, wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu oraz ma bardzo duże braki w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla danej klasy. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu danej klasy. Nie prowadzi również zeszytu przedmiotowego.

Kryteria oceniania

1. Podczas wystawiania oceny za śpiewu należy wziąć pod uwagę: poprawność muzyczną, znajomość tekstu piosenki, ogólny wyraz artystyczny.
2. Przy wystawianiu oceny za grę na instrumencie trzeba uwzględnić: poprawność muzyczną, płynność i technikę gry, ogólny wyraz artystyczny.
3. Wystawiając ocenę za wypowiedź na temat utworów muzycznych, połączoną ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych, należy wziąć pod uwagę:
 - zaangażowanie i postawę podczas słuchania,
 - rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
 - rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych,
 - podstawową wiedzę na temat poznanych kompozytorów,
 - wyrażanie muzyki środkami pozamuzycznymi (np. na rysunku, w opowiadaniu, dramie).
4. Przy wystawianiu oceny za działania twórcze - wokalne i instrumentalne (odpytywanie tylko ochotników) – należy wziąć pod uwagę:
 - rytmizację tekstów,
 - improwizację rytmiczną, melodyczną (wokálną i instrumentalną) oraz ruchową,
 - umiejętność korzystania ze zdobytych wiadomości i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych, np. wymagających korelacji działań muzyczno-plastycznych,
 - umiejętność przygotowywania ilustracji dźwiękowej do opowiadania, komiksu, grafiki itp. (dobieranie efektów dźwiękowych),
 - umiejętność tworzenia prostych akompaniamentów perkusyjnych.
5. Kolejnym aspektem jest ocena aktywności na lekcji oraz za udział w muzycznych zajęciach pozalekcyjnych. Za aktywną postawę na lekcji uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Jeśli wykaże się wiedzą lub umiejętnościami wykraczającymi poza ustalone wymagania, otrzymuje ocenę celującą. Za systematyczną i bardzo dobrą pracę w szkolnym zespole muzycznym lub chórze oraz za udział w występach tych zespołów należy podwyższyć uczniowi ocenę z muzyki o jeden stopień.
6. Przy wystawianiu oceny za zeszyt przedmiotowy należy wziąć pod uwagę:
 - estetykę ogólną,
 - systematyczność,
 - prace domowe odrabiane przez ucznia samodzielnie.

KLASA IV

I okres

- Zaczynamy muzyczne przygody. Organizacja pracy.
- Dźwięki gamy dobrze znamy. Gama C-dur, nazwy solmizacyjne dźwięków.
- Dźwięki i gesty. Fonogestyka i utrwalenie nazw solmizacyjnych.
- Muzyczne litery. Nazwy literowe dźwięków.
- Porozmawiaj z echem, czyli głośno i cicho. Dynamika i jej podstawowe oznaczenia.
- Śpiewamy pięknie dla naszych nauczycieli. Emisja głosu i dykcja.
- Piosenka „Czternastego października”.
- Warsztat muzyczny.
- Z rytmem za pan brat. Wartości rytmiczne nut i pauz.
- Rytmiczne zabawy. Tataizacja i gestodźwięki.
- Gdy piosenka szła z wojskiem. Muzyka wojskowa i piosenki ułańskie.
- Mazurek Dąbrowskiego i symbole narodowe.
- Warsztat muzyczny.
- Świąteczne tradycje w naszych domach.
- Kolęda Lulajże, Jezuniu.
- Kolędy polskie. Śpiewanie i granie.
- Zima dźwiękiem malowana. Barwa dźwięku. Głosy wokalne.
- Dla babci i dziadka. Śpiewamy i gramy.
- Zabawy z piosenką. Forma AB i jej przykłady.
- Warsztat muzyczny.

II okres

- Instrumenty perkusyjne. Podział i brzmienie.
- Dzieciństwo Fryderyka Chopina.
- Ludowa zabawa. Narodowe tańce polskie: mazur.
- Warsztat muzyczny.
- Muzyczne powitanie wiosny.
- Wielkanoc.
- Tradycje wielkanocne: zwyczaje i obrzędy.
- Dzień Ziemi. Muzyka i ekologia. Piosenka Ekorock.
- Majowe święta Polaków. Kropka przy nucie.
- Warsztat muzyczny.
- Dla Ciebie, mamo, dla Ciebie, tato.
- Śpiewamy i gramy.
- Niech żyją wszystkie dzieci! Piosenki i zabawy dzieci z różnych stron świata.
- Muzykujemy wakacyjnie!

- Muzykowanie na pożegnanie.
- Szanty.

KLASA V

I okres

- Śpiewanie piosenki w grupie i solo.
- Nazywanie i wyjaśnianie znaczenia symboli muzycznych z zapisu nutowego piosenki.
- Formułowanie własnej opinii na temat roli muzyki w życiu człowieka.
- Rozpoznawanie nastroju słuchanego utworu.
- Omówienie nastroju i budowy piosenki.
- Świadomy odbiór muzyki – umiejętność zakwalifikowania słuchanego utworu do właściwego rodzaju muzyki.
- Znajomość pojęcia ostinato rytmiczne i ostinato melodyczne, dostrzeżenie ostinata słuchem w utworze Orffa.
- Dobranie ruchu i akompaniamentu instrumentów perkusyjnych do pieśni.
- Określenie budowy formalnej pieśni – ABA.
- Przygotowanie z resztą klasy koncertu ulubionych utworów wraz z uzasadnieniem wyboru repertuaru.
- Funkcje muzyki – powtórzenie.
- Znajomość budowy, brzmienia i zasad wydobycia dźwięku z trąbki i rogu.
- Tworzenie ilustracji dźwiękowej, w której głównymi „instrumentami” będą przedmioty grające dzięki powietrzu.
- Śpiewanie w grupie i granie na fletach / dzwonkach.
- Określenie nastroju (trybu minorowego) utworu.
- Rozpoznawanie w zapisie i słuchem wartości rytmicznych: ćwierćnuty, ósemki, półnuty oraz wybranych pauz.
- Odczytywanie oznaczeń graficznych instrumentów i gestodźwięków w partyturkach.
- Odtwarzanie gestodźwiękami prostych rytmów.
- Rozpoznawanie instrumentów perkusyjnych na ilustracjach i po brzmieniu.
- Podział instrumentów perkusyjnych na melodyczne i niemelodyczne.
- Improwizowanie rytmów na szkolnych instrumentach perkusyjnych.
- Różne sposoby walki o niepodległość – postać I.J. Paderewskiego.
- Rozpoznawanie w utworze artystycznym cech krakowiaka.
- Pieśni historyczne związane ze świętem 11 listopada.
- Śpiewanie pieśni patriotycznej związanej ze świętem.
- Zjawiska muzyczne: synkopa, przedtakt, pauzy, volty.

II okres

- Zasada wykonywania kanonu.
- Utrwalenie nazw i cech polskich tańców narodowych.
- Tańczenie w parze podstawowego kroku cza-czy.
- Pauza półnutowa i całonutowa – różnice w zapisie i czasie trwania.
- Pochodzenie rock and rolla.
- Korzenie muzyki jazzowej.
- Skład tradycyjnego zespołu jazzowego.
- Określanie charakteru utworu oraz rozpoznawanie w nim rytmu poloneza i określenie jego charakteru.
- Stanisław Moniuszko – kompozytor narodowy.
- Przedstawienie teatralne – opera; realizatorzy i wykonawcy.
- Twórcy, wykonawcy i budowa opery: uwertura, arie, wstawki taneczne, akty, sceny.
- Słynni śpiewacy operowi.
- Kompozytorzy oper i baletów.
- Ogólna budowa fletu, rozpoznawanie instrumentu na zdjęciu i po brzmieniu.
- Znaczenie słowa rytm (również w sensie pozamuzycznym) oraz terminów „metrum” i „tempo”.
- Wartości rytmiczne nut i pauz oraz relacje czasowe między nimi.
- Niektóre oznaczenia metrum i ich miary taktu.
- Tworzenie prostych rytmów w podanym metrum i rozpoznawanie metrum w prostych przykładach.
- Stosowanie zmian tempa w praktyce.
- Zagadnienia związane z zapisem nut na pięciolinii.
- Improwizowanie na instrumencie melodii na dźwiękach pentatoniki.
- Improwizowanie melodii do podanego tekstu.
- Niektóre oznaczenia dynamiczne.
- Artykulacja staccato i legato.
- Terminy: harmonia, barwa, trójdźwięk.
- Improwizowanie melodii na dźwiękach trójdźwięku.
- Rozpoznawanie elementów muzyki w utworze: praca z partyturą i słuchanie utworu.
- Jak powstaje głos i jak należy o niego dbać.
- Podstawowe głosy ludzkie – określanie ich cech i rozpoznawanie ich w słuchanym utworze.
- Odróżnianie oryginalnej muzyki ludowej od jej artystycznego opracowania.
- Obój i fagot – budowa i sposób gry.
- Podstawowe zasady budowy wariacji.
- Rozpoznawanie w utworze zmian tematu i określanie, na czym one polegają.
- Przypomnienie podstawowych cech krakowiaka.
- Znajomość znaków chromatycznych: krzyżyka, kasownika, bemola.

- Rozróżnianie słuchem dwóch trójdźwięków: majorowego i minorowego.
- Śpiewanie w grupie i solo (fragmenty) wybranych piosenek z całego roku szkolnego.
- Sprawdzenie znajomości większości oznaczeń muzycznych znajdujących się w nutach podręcznika, takich jak: wartości rytmiczne, znaki repetycji, akcent, takt itp.
- Odgadywanie zagadek muzycznych polegających na rozpoznawaniu utworów poznanych w ciągu roku szkolnego.

Klasa VI

I okres

- Poszukiwanie w najbliższym otoczeniu różnych odgłosów.
- Śpiewanie piosenki z nut.
- Zastosowanie gestodźwięków.
- w akompaniamencie do piosenki.
- Zabawa ruchowa przy piosence.
- Czytanie notacji muzycznej – śpiewanie gamy D-dur solmizacją.
- Budowa piosenki: zwrotka, łącznik, refren.
- Budowa i działanie aparatu głosowego człowieka.
- Higiena głosu, ćwiczenia oddechowe i głosowe.
- Słuchanie utworów związanych z przyrodą – określanie cech utworu.
- Utrwalenie nazw głosów ludzkich: sopran, alt, tenor, bas.
- Wiadomości o operze: soliści, chór, balet, orkiestra, dyrygent.
- S. Moniuszko – utrwalenie wiadomości o kompozytorze.
- Rodzaje głosów w utworach (sopran, alt, tenor, bas).
- Granie na dzwonkach/fletach.
- i bębenkach arii Skołuby.
- Wprowadzenie pojęć: solo i tutti.
- Przypomnienie terminu ostinato.
- Gestodźwięki, instrumenty i elementy ruchu jako materiał do stworzenia akompaniamentu do piosenki „Jesienna bossa nova”.
- Pieśni patriotyczne związane z II wojną światową – przypomnienie piosenek „Pałacik Michla”, „Siekiera, motyka”.
- Wprowadzenie pojęć: śpiew a cappella i z akompaniamentem, aparat wykonawczy, śpiew jednogłosowy i wielogłosowy.
- Granie z wykorzystaniem nut – akompaniament melodyczny do piosenki.
- Zadanie twórcze – jesienna ilustracja słowno-muzyczna z wykorzystaniem głosu, gestodźwięków, instrumentów, papieru.
- Tworzenie własnych śpiewanek na temat różnych przedmiotów szkolnych.
- Granie melodii piosenki” Zuzia, lalka nieduża „K. Kwiatkowskiej.
- Wielcy kompozytorzy polscy i zagraniczni (przypomnienie jak najwięcej nazwisk

w formie konkursu).

- Nasz największy kompozytor F. Chopin – przypomnienie i utrwalenie informacji o kompozytorze i jego twórczości.
- Rozróżnianie zespołów wykonawczych – orkiestra symfoniczna.
- Nazywanie grup instrumentów, wskazywanie ich na fotografii orkiestry symfonicznej.
- Piosenka „Orkiestra gra”, próba śpiewu na dwa i trzy głosy.
- Układanie tekstu do gotowego rytmu.
- Wprowadzenie terminów: orkiestra symfoniczna, batuta, partytura.
- Rozmieszczenie instrumentów w orkiestrze symfonicznej na scenie oraz w partyturze.
- Rola dyrygenta w przygotowaniu koncertu z orkiestrą.
- Odczytywanie i stosowanie elementów notacji – triola.
- Przypomnienie pieśni patriotycznych poznanych w minionych latach nauki.
- Odczytywanie elementów notacji muzycznej w partyturze.
- Rozróżnianie głosów ludzkich, wprowadzenie nowej nazwy – baryton.

II okres

- Śpiewanie Ody do radości z tekstem polskim w przekładzie K.I. Gałczyńskiego
- Wirtuoz – rola solisty wykonującego utwory z orkiestrą.
- Rozróżnianie rodzajów zespołów wykonawczych (solista, orkiestra symfoniczna) w utworze.
- Granie na instrumentach polskich kolęd i pastorałek – rozczytanie pojedynczych głosów partyturek.
- Rozpoznawanie zespołu wykonawczego – chór męski.
- Doskonalenie śpiewu wielogłosowego – pastorałka „A spis Bartek” w układzie dwugłosowym.
- Granie polskich kolęd i pastorałek – realizacja partytur dwu- i trzygłosowych.
- Nauka kroków rock and rolla przy piosence „Niedziela będzie dla nas”.
- Tworzenie muzyki do obrazu „kina niemego”.
- Muzyka poważna na dużym ekranie – słuchanie oraz określanie jej cech i funkcji.
- Sylwetki najśłynniejszych kompozytorów muzyki filmowej.
- Przygotowanie scenariusza filmu inspirowanego wybraną fotografią, zilustrowanie go jednym z utworów, które uczniowie poznali na lekcjach muzyki – praca w grupach.
- Ulubione dobranocki, ulubione seriale telewizyjne – zagadki słuchowe
- Tworzenie dżingla klasowego.
- Granie fragmentów muzyki z filmów „Gwiezdne wojny”, „Tajemniczy ogród”.
- Granie fragmentu melodii piosenki „Hi-Lili, Hi-Lo” z filmu „Lili”.
- Polscy kompozytorzy oscarowi: B. Kaper i Jan A.P. Kaczmarek.
- Sylwetka W. Kilara – jednego z najwybitniejszych polskich kompozytorów muzyki filmowej i muzyki współczesnej.
- Czytanie notacji muzycznej (szukanie fragmentu składającego się z dźwięków gamy,

analiza wstawek melodycznych).

- Najważniejsze instytucje kultury muzycznej – filharmonia i opera.
- Utrwalenie wiadomości o operze i balecie, a także terminów: soliści, duet, chór, orkiestra
- Granie na instrumentach w układzie wielogłosowym.
- Zapoznanie się z terminem poco a poco accelerando, zabawy z czytaniem zdań w zmieniającym się tempie.
- Folklor – docenianie jego wartości i traktowanie go jako źródła inspiracji we własnej twórczości.
- Przypomnienie nazwiska O. Kolberga.
- Folklorystyczna mapa Polski.
- Instrumentarium ludowe – próba usystematyzowania ze względu na źródła dźwięku.
- Przypomnienie polskich kompozytorów, którzy w swojej twórczości czerpali inspirację z polskiej muzyki ludowej, oraz tytułów ich utworów.
- Sylwetka W. Lutosławskiego jako jednego z najwybitniejszych współczesnych kompozytorów polskich.
- Muzyka folkowa – wyjaśnienie terminu.
- Wydarzenia kultywujące folklor – festiwale muzyki ludowej.
- Przegląd prac uczniów inspirowanych folklorem.
- Epoki w dziejach kultury.
- Nazwy epok: starożytność, średniowiecze, renesans, barok.
- Śpiewanie fragmentu Gaude, Mater Polonia.
- Poszukiwanie informacji o muzyce w źródłach multimedialnych.
- Nazwy epok: klasycyzm i romantyzm.
- Chronologiczne uporządkowanie postaci kompozytorów klasycyzmu i romantyzmu.
- Przypomnienie okoliczności powstania hymnu narodowego.
- Nazwy epok: XX wiek i współczesność.
- Kierunki i style muzyki XX wieku: impresjonizm, aleatoryzm, muzyka konkretna, sonoryzm, muzyka elektroniczna i rozrywkowa.
- Przypomnienie wiadomości o K. Szymanowskim i wysłuchanie jego utworów poznanych w poprzednich klasach.
- Eksperymenty uczniów z muzyką współczesną – zabawy twórcze z użyciem techniki aleatorycznej, sonorystycznej oraz muzyki elektronicznej.
- Z zagadnień folkloru: trepak i kozak w Rosji.
- Utrwalenie wiadomości o balecie.
- Rosja, Czechy – muzyka poważna tych krajów, przypomnienie postaci kompozytorów z tych krajów.
- Austria, Włochy – muzyka poważna tych krajów, przypomnienie postaci kompozytorów z tych krajów.
- Przypomnienie wiadomości o A. Vivaldim.

Klasa VII

I okres

- Co nam w duszy gra? Organizacja pracy.
- Śpiew w różnych odsłonach. Techniki wokalne.
- Solo i na głosy. Muzyka jedno- i wielogłosowa.
- Niezwykłe instrumenty i mechanizmy grające. Prezentacja niekonwencjonalnych instrumentów, przedmiotów i mechanizmów grających.
- Mistrz i uczeń. Galeria wirtuozów.
- Warsztat muzyczny.
- Instrumenty elektryczne, elektroniczne i... Podział nowoczesnych instrumentów i aplikacji muzycznych oraz ich działanie.
- Rodzaje i style muzyki. Poznawanie różnych aspektów muzyki.
- Piosenki partyzanckie.
- Z dziejów muzyki – klasycyzm.
- Ludwig van Beethoven – Oda do radości. Prezentacja twórczości L. van Beethovena.
- Warsztat muzyczny.
- Kolędy świata. Najbardziej popularne kolędy z różnych krajów.
- Boże Narodzenie na świecie.
- Zespoły kameralne – wokalne i instrumentalne. Kameralistyka i jej aparat wykonawczy.
- Orkiestra symfoniczna i nie tylko... Orkiestra i jej rodzaje.
- Pobawmy się w wariacje. Forma wariacyjna w muzyce.
- Warsztat muzyczny.
- Z dziejów muzyki – romantyzm. Przedstawiciele muzyki XIX wieku.
- Twórczość Fryderyka Chopina.
- Polonez. Opracowanie artystyczne muzyki ludowej.
- Stanisław Moniuszko i opera. Opera jako forma muzyczna i widowisko teatralne.
- Balet i taniec klasyczny.
- Warsztat muzyczny.
- Z dziejów muzyki – muzyka XX w.
- Reprezentanci muzyki awangardowej.
- Folk i country.
- Jazz, czyli wielka improwizacja.
- Na estradzie – pop, rock, muzyka rozrywkowa.
- Warsztat muzyczny.
- Powtórzenie wiadomości o operze.
- Zapoznanie się z sylwetką G. Verdiego.
- Hiszpania, Wielka Brytania – muzyka poważna tych krajów, przypomnienie postaci kompozytorów z tych krajów.

II okres

- Z zagadnień folkloru: flamenco.
- Granie melodii szkockiej „Stare dobre czasy”.
- Nazwy, funkcje i zapis różnych oznaczeń muzycznych, w tym znaków chromatycznych.
- Samodzielne odnajdywanie w nutach piosenki rytmu z synkopą.
- Muzykowanie na instrumentach melodycznych.
- Kapela ludowa – słuchanie brzmień różnych zespołów, rodzaje kapel ludowych, instrumentarium ludowe.
- Oznaczenia dynamiczne, akcent muzyczny.
- Metrum 6/8 i 2/4.
- Utrwalenie wiadomości o znakach chromatycznych.
- Rola tańca w życiu człowieka.
- Określanie charakteru muzyki w utworze z uwzględnieniem kontrastów między częściami.
- Podstawowe kroki pawany.
- Określanie cech walca na podstawie utworu.
- Oś czasu – kilka faktów z historii Polski renesansu.
- Śpiewanie solo melodii kanonu na tle głosu towarzyszącego.
- Akompaniowanie do kanonu na instrumentach perkusyjnych.
- Charakterystyka niektórych tańców latynoamerykańskich.
- Podstawowe informacje o rumbie.
- Przygotowanie przedstawienia (muzyka improwizowana, odgłosy, gra aktorska) do gotowego tekstu libretta.
- Powtórzenie wiadomości dotyczących zapisu nutowego (wartości rytmiczne, oznaczenia i skróty muzyczne) w zabawach i ćwiczeniach
- Od pisma klinowego do elektroniki – historia notacji muzycznej (neumy, romantyczny zapis muzyczny i współczesna partytura).
- Korzystanie z programów komputerowych do edycji i obróbki dźwięku.
- Skład zespołu rockowego – omówienie; sekcje melodyczna i rytmiczna, elementy perkusji i gitary elektrycznej.
- Opublikowanie przygotowanego dzieła na stronie internetowej szkoły z zachowaniem praw autorskich.
- Przypomnienie wiadomości o Mozarcie i jego muzycznej rodzinie.
- Praca lutnika – specyfika zawodu, wielkie rodziny lutników.
- Obejrzenie filmu „W pracowni lutnika” (poznanie poszczególnych etapów pracy nad instrumentem).
- Obejrzenie filmu z występu członków rodziny Jakowiczów i Tabęckich (pod kątem dialogu muzycznego).
- J.S. Bach – sylwetka kompozytora.
- Organy – budowa i brzmienie.

- Rodziny instrumentów – powtórzenie i usystematyzowanie grup instrumentalnych.
- Muzyczna oferta programowa, poszukiwanie informacji o wydarzeniach i imprezach muzycznych w najbliższej okolicy.